

KLIIMAMINISTEERIUM

Lp Raimond Tamm
Tartu Linnavalitsus
lv@tartulv.ee

20.06.2025 nr 4-6/59/11

Kutse eelkonsultatsioonile säästva liikuvuse toetamise projekti ettevalmistamisel Tartus ning investeeringu kirjelduse esitamiseks

Austatud Raimond Tamm

Anname teile teada, et seoses välisvahendite sisu ja eelarve ümberstruktureerimisega sõjalise võimekuse tõstmiseks on Vabariigi Valitsus teinud otsuse esitada Euroopa Komisjonile ettepanek vähendada säästva linnalise liikuvuse sekkumiste eelarvet 8,4 mln euro võrra, mis **jätab säästvate liikumisviiside meetme toetuse (Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)) eelarve jäägiks ca 2,2 mln eurot** (2023–2024 taotlusvooru jääk oli enne ca 10,6 mln eurot, mida Tartu ja Tallinna linnad projektidega täies mahus ei katnud). Toetuse osakaal on kuni 70%.

Sellela seoses **kutsume Tartu linna esitama investeeringu kirjeldust** ja sellega kaasnevaid dokumente projektile, mis sisaldab endas **raudteealuste jalgratta- ja jalgtee tunnelite rajamist Aianduse ja Väike kaare tänavas**, et eelnevalt need Kliimaministeeriumi (rakendusasutus) poolt üle vaadata ja Tartu linna nõustada. Positiivse tulemuse korral saame edasi liikuda investeeringute kava muudatuse ettevalmistamisega, et võimalusel lisada kõnealune projekt investeeringute kavasse.

Kliimaministri 17. augusti 2023. a määruse¹ nr 43 „Toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linna säästva liikuvuskeskkonna edendamiseks perioodil 2021–2027“ (edaspidi *TAT määrus*) § 10 lõike 2 kohaselt peab rakendusasutus eelnõustamisega alustamisest teavitama vähemalt kuus kuud enne investeeringute kava koostamiseks investeeringu kirjelduse esitamise orienteeruvat tähtaega, milleks on **16. detsember 2025**.

Eelnõustamise periood algab alates 16. juunist 2025. a ning kestab kuni 6 kuud (16. detsembrini 2025. a), kuid loodame, et esitate projekti dokumendid esimesel võimalusel (enne nimetatud tähtaega).

Eelnõustamise läbimine on investeeringu kirjelduse läbivaatamisel ning edasises hindamises kvalifitseerimistingimuseks. Eelnõustamise etapis nõustab rakendusasutus toetuse taotlejat investeeringute kava koostamiseks kvaliteetsete dokumentide ettevalmistamisel (arvesse võetakse muuhulgas ka määruse kohaseid projekti kvalifitseerimistingimusi ja valikukriteeriume).

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/122082023001>

Eelnõustamisse peab taotleja tulema linnaruumi esialgse eskiislahenduse ja investeringu kirjeldusega, millele annab rakendusasutus heakskiidu või teeb ettepanekuid, kuidas saaks seda paremini lahendada, mida muuta jne. Eskiislahendusega koos tuleb taotlejal esitada laiem kontaktala tervikteekondade joonis, millel on näha eskiislahenduse ühilduvus muu rattateede võrguga, ja tervikteekondade valmimise investeringukava lühiülevaade. Eskiislahenduse hinnangud ja ettepanekud vormistatakse kirjalikult kõigi osapoolte poolt allkirjastatuna. Lisaks tuleb eelnõustamisel RTK-le esitada ka nõutud keskkonnadokumendid² ning neid vajadusel korrigeerida enne dokumentide lõplikku esitamist investeringute kava koostamiseks.

Tulenevalt TAT määrusest tuleb dokumente esitades veel silmas pidada, et:

- Toetust ei anta projektile, mille kõik tegevused on lõpetatud enne taotluse esitamist;
- Tagatud peab olema kliimakindlus (tuleb juurde esitada analüüs – s.o rahastamise eeltingimus) + teha „ei kahjusta oluliselt“ analüüs (kooskõlastada RTK keskkonnanõunikuga);
- TAT [Määruse](#) § 5 lg 10 on nõue, et eskiisi/ ehitusprojekti peab olema koostanud vähemalt 7. taseme volitatud arhitekt/ maastikuarhitekt;
- Projekt peab olema kooskõlas [kvaliteetse ruumi](#) ja „Uue Euroopa Bauhausi“ põhimõtetega ning taotleja peab esitama ka sellekohase kontroll-lehe. UEB põhimõtted on ruumikogemuse kvaliteet (väikevormid, madal- ja kõrghaljastus, istepingid, kasutajasõbralikkus jmt), kestlikkus ja kliimakindlus (kuumasaarte vähendamine, looduslikud sadevee kollektorid jmt) ning kaasamine (esitatud projektilahendus peaks olema läbinud ka avaliku väljapaneku, aga ka olema kõigile kasutajagruppidele ligipääsetav kogu elukaare vältel);
- Tagatud peab olema ligipääsetavus (kui eskiis/ ehitusprojekt pole piisav, tuleb töid juurde hankida – see on rahastamise eeltingimus), vajadusel tuleks kaasata Eesti Puuetega Inimeste Koja liikmeid;
- Tiheasustusalal paikneva jalg- või jalgrattatee ehitamisel järgitakse „Tartu jalgsi ja rattaga liikumise võrgustikud I–II osa” (Artes Terrae, 2021) dokumentides esitatud juhiseid või muid juhendmaterjale, millega luuakse tingimused aktiivsete liikumisviiside soodustamiseks ja ohutuks liiklemiseks. Tänavaruumi projekteerimisse kaasatakse liiklus- ja tee-ehituse spetsialiste ning tehakse kavandatava jalgrattatee ohutusaudit;
- Toetatakse selliste jalgrattateelõikude ehitamist, kus on võimalik saavutada vähemalt tuhat kasutuskorda päevas;
- Abikõlblikud kulud: TAT määruse § 6 lg 1) jalgratta- ja trammitee taristu rajamise kulud ja sellega seotud kulud tänavavalgustuse rajamiseks, trammitaristu elektrifitseerimisel elektriliitumisega seotud tööde kulud, sõidutee asendamiseks jalg-, jalgratta- ja trammitee taristuga või jalg- või jalgrattatee sildade ja **tunnelite rajamise kulud**;
- Projekti abikõlblikkuse periood algab projekti esimese hankelepingu sõlmimise või taotluse esitamise kuupäevaga, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem, ja see sätestatakse projekti abikõlblikkuse alguskuupäevana taotluse rahuldamise otsuses, välja arvatud TAT määruse § 9 lõikes 4 sätestatud juhul;
- Projekti **tegevused peavad lõppema enne 31. oktoobrit 2029.**

² <https://www.rtk.ee/toetused-taotlemine/taotlejale-ja-toetuse-saajale/keskkonnanouded#Juhendid-ja-abimaterjalid>

Palume Tartu linnal esimesel võimalusel Kliimaministeeriumile esitada:

- 1) investeeringu kirjeldus koos eskiisiga või ehitusprojekti eelnõuga ning laiema kontaktala tervikteekondade joonis, millel on näha (eskiis)lahenduse ühilduvus olemasoleva ja muu rattateede võrguga, tervikteekondade valmimise rahastamis- ja ajakava lühiülevaade ning eskiislahenduse põhine teave keskkonnanalüüside läbiviimise kohta;
- 2) keskkonnamõju hindamise tulemus, kui selle koostamine on vajalik tulenevalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest, või keskkonnamõjude eelhindang; uuendatud kliimakindluse tagamise analüüs ning „ei kahjusta oluliselt” põhimõttega arvestamise analüüs (konsulteerides eelnevalt RTK-ga);
- 3) investeeringute kava nimekirja muutmise taotlus (kaaskirjana) uue projekti lisamiseks investeeringute kavasse.

Juhime tähelepanu, et mida varem Tartu meile projektidokumentatsiooni edastab, seda kiiremini saab ka Kliimaministeerium need dokumendid üle vaadata ning vastavalt TAT määruse §-le 14 ka lahendust hinnata ning investeeringute kava muuta. Püüame Kliimaministeeriumi poolt võimalikult palju nõu ja jõuga toetada nõuetekohase säästvaid liikumisviise toetava projektilahenduse valmimisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kuldar Leis
taristuminister

Lisa: Investeeringu kirjelduse vorm

Koopia: Riigi Tugiteenuste Keskus

Ursula Sarnet, 715 3404
ursula.sarnet@kliimaministeerium.ee